

C

COMES

Estudi genealògic

ÍNDEX

Presentació.....	3
Etimologia.....	4
Orígens	5
Els COMES de Badalona.....	6
Els COMA (Ça Coma, Comes) de Sistrells (Can Lloreda).....	8
Els COMA de Llefà.....	14
Línia A- Els COMES, sastres.....	16
Línia A1.....	20
Línia A2.....	23
Línia B Els COMAS, pescadors.....	25

ARXIU CONSULTATS

- APSMB-Arxiu Parroquial de Santa Maria de Badalona
- ADB- Arxiu Diocesà de Barelona
- ACCB- Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona
- AHMB-Arxiu Històric Municipal de Badalona
- AHPB- Arxiu Històric de Protocols de Barcelona

PRESENTACIÓ

Els Comes (Comas, Coma o Ça Coma) són una nissaga molt antiga a Badalona que, ja des dels seus orígens remots, presenta a la població diverses branques que no hem pogut enllaçar amb un avantpassa comú. De fet, en els segles XV i XVI ja tenim identificades almenys dues famílies Coma que transmeten als seus descendents l'heretat de sengles masos, anomenats Coma.

Un fet destacable és que totes aquestes nissagues Coma acaben perdent el fil de la continuïtat en els seus masos, bé sigui per canvi de nissaga o per venda o transmissió. Alguns perden el cognom i d'altres segueixen però ja com a menestrals en l'exercici de diferents oficis.

ETIMOLOGIA

Significat del cognom Comes

El cognom Comes, amb la seva variant ortogràfica Comas i també amb la forma en singular Coma, és força freqüent als Països Catalans. El seu origen no presenta dubtes i és comunament admès que prové del nom comú coma. El Diccionari de la llengua catalana, de l'Institut d'Estudis Catalans, hi atribueix els següents significats: 1. Depressió més o menys pregona i planera en un terreny de muntanya. 2. Circ i vall glacials en forma d'obi. 3. Depressió en un carst. 4. Prat alterós, generalment situat en cims aplanats, ric de bon herbatge i molt estimat per a pastura.

Etimologia del nom comú “coma”

El substantiu “coma”, segons el Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana, és un derivat del substantiu “com”, que es pronuncia amb la vocal tancada i fins a la reforma ortogràfica de l'IEC del 2016 s'escribia amb accent diacrític “cóm”. Té el significat de “recipient destinat a contenir aigua per abeurar el bestiar”, sinònim d'“obi”. L'origen etimològic de “com” és l'antic mot cèltic CUMBOS, amb el mateix significat d'“atuell enconcat, concavat”. A partir d'aquí, per la semblança de formes, va passar en català a designar valletes poc profundes.

Altres variants del cognom Comes

Essent els substantius “com” i “coma” d'ús prou freqüent, han donat nombroses variants de cognoms compostos, com poden ser: Comabella, Comadevall, Comadira, Comaduran, Comafreda, Comajuncosa, Comaposada, Comardons, Combella, Comella, etc.

Josep Estruch Traité Lingüista Badalona, 27 de juliol de 2026

Bibliografia

Diccionari català-valencià-balear. Antoni Maria Alcover i Francesc de Borja Moll. Vol. III. Edicions Moll. Mallorca, 1980

Els llinatges catalans. Francesc de Borja Moll. Edicions Moll. Mallorca, 1982

Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana. Joan Coromines. Vol II, pàg. 848

Diccionari de la llengua catalana. Institut d'Estudis Catalans. Edició en línia: <https://dlc.iec.cat/>

ORÍGENS

La menció més antiga que hem pogut documentar de la nissaga Comes de Badalona la trobem en el capbreu de Santa Maria de Badalona efectuat l'any 1165, en el qual hi apareix un Joannes de Coma, com a tenidor de quatre peces de terra amb diferents afrontacions, les quals no hi són detallades. Aquest Joan Ça Coma torna a ser mencionat en un document del 6-9-1184 en el qual Bernat Corts fa donació d'una peça de terra a Badalona als esposos Pere i Maria Torrebadal. Aquesta peça afronta a migdia amb un alou que el donant té a favor del mencionat Joan ça Coma.

La següent menció que tenim dels Comes l'hem de trobar ja fent un salt al segle XIV. En el fogatjament de la parròquia de Santa Maria de Badalona efectuat el 1358 hi surten mencionats dos focs amb aquest cognom, el de Berenguer Ça Coma i el de na Coma (vídua) dels quals no en coneixem la relació entre ells. També en aquest període hi trobem regerències a d'altres Coma que, de moment no hem pogut relacionar.

Dos anys més tard, el 1360, diversos habitants de la parròquia de Santa Maria de Badalona nomenen Guillem Amigó, Guerau Oliver, Arnau Mataró i Jaume Çavall, de la mateixa parròquia, com a procuradors davant de Berenguer d'Abella, governador de Catalunya, perquè no els facin pagar les despeses de les obres de les muralles de Barcelona. Entre aquest ciutadans hi tornem a trobar a Berenguer Ça Coma.

A l'última dècada del segle XIV trobem documentats al matrimoni format per Arnau Ça Coma i Valençó.

En el segle següent ja hi trobem més referències documental que ens parlen de Joan Ça Coma, fill i hereu de Bernat Ça Coma (1414) o el remença Jaume Coma, convocat a la crida del sindicat del 1448. En una procura de 1459 els germans Joan i Jaume Coma anomenen procurador seu a l'altre germà, Bernat. A finals de segle també trobem la figura d'un tal Gaspar Comes, sastre de Badalona, a qui no hem sabut relacionar.

Els COMES (Comas)

En tot cas, , hem de partir de la seguretat que en el segle XVI hi havia a Badalona, al menys, tres masos diferents anomenats mas Coma o Çà Coma.

- **Els Coma de Sistrells** (can Lloreda)
- **Els Coma de Llefià**
- **Mas Comes (no identificat)**

Per una altra banda, segons l'historiador badaloní Josep Mª Cuyàs Tolosa, sembla que el mas Soley, també havia estat anomenat antigament mas Coma, però en les nostres recerques no hem trobat rastre genealògic d'aquesta possible branca.

Al marge d'aquests tres masos que hem pogut diferenciar, hi ha un altre COMA que no hem pogut lligar amb cap dels dos masos. Es tracta de:

- **Arnau Coma** (o Çà Coma), casat amb **Valençó**.
 - El 28-7-1390¹, el rei Alfons el Magnànim va nomenar col·lectors o recaptadors i administradors dels diferents impostos que pagaven el badalonins a Arnau Bofill de Pomar, Berenguer Mataró de Llefià, **Arnau Çà Coma** i Jaume Ram.
 - Intervé el 12-8-1390², juntament amb Guillem Amigó, Berenguer Mataró, Arnau Bofill, Bernat Ponç, Francesc Boscà i Bernat Corts, tot de Badalona, en el reconeixement que fan al notari barceloní Jaume Baró d'haver-los concedit un préstec de 1.100 sous.
 - El 18 de gener de 1391³, Arnau Coma reconeix a a Guillem de Ferreres, de Barcelona, haver rebut d'ell un préstec de 44 sous.
 - El 27 de gener de 1393⁴, Sibil·la, viuda de Francesc Gili, abaixador de Barcelona, denuncia per manca de pagament de censos, entre d'altres a Arnau Coma de Badalona.
 - El juny de 1393, Valençó, muller d'Arnau Çà Coma de Badalona institueix procurador seu a Jaume Maïans, advocat de Barcelona.

Podria ser que aquest Arnau i successors fossin els antecessors d'aquell tercer mas Comes que no hem pogut identificar. Però això no és més que una hipòtesi per a futurs recerques.

Més endavant, cap a finals del segle XVI, ens apareixen uns altres **COMES**, que tampoc hem pogut relacionar amb els altres i dels que només n'hem pogut seguir el fil només per dues generacions.

- I. **Salvador Comes**, pagès de Badalona, nascut vers 1557. Es va casar en primeres noces el 4-10-1581⁵ amb Elisabet Font, de Badalona, filla de Jaume i Joana. Hauria tingut un

¹ Cuyàs Tolosa, JM. *Història de Badalona, Volum IV*, pàg.35

² AHPB, 38/1 Francesc de Pujol, *Manuale tercium comune* (1390), f. 118r (p. 234 dig.)

³ AHPB, 53/3 Jaume de Trilla, *Vndecimum manuale* (1390-92), f. 40v (p. 81 dig.)

⁴ ACA, Reial Patrimoni, *Mestre Racional, Volums, Sèrie General*, 1412, f. 10v (p. 36 dig.)

⁵ ACCB, *Esposalles oficialat 1581-1583*, f. 15v

segon matrimoni amb **Caterina NN**, que no hem sabut trobar. Filla d'aquest segon matrimoni fou:

- II. **Antoni Comes**, pagès de Badalona, nascut vers 1692. Es va casar el 13-1-1615⁶ amb **Antiga Pedrosa**, de Barcelona, filla de Miquel Pedrosa, mestre de cases i Elisabet. Van fer capítols matrimonials el 15-2-1615⁷, en els quals consta que ella tenia 15 anys. Va rebre en nom de dot 50 lliures del pare i un escriu de 25 lliures del promès. A partir d'aquí, en perdem la petja.

Cal fer constar també que durant el segle XIX arriben a Badalona diverses persones de cognom Comas, provinents de diferents indrets propers, els quals arren a la vila i hi generen descendència. Els relacionem tot seguit, tot i que, per raons dels criteris generals del projecte Genealogicon Baetuloniae que limita els seus estudis a nissagues anteriors al segle XIX, aquestes en queden fora.

- **COMAS-SUNYOL-1858**: Comencen a tenir fills a Badlona el matrimoni **Vicenç Comas Regàs**, natural de Sant Vicenç de Montalt i Caterina Sunyol Morera, de Badalona.
- **COMAS-BOFILL-11-8-1883**: **Josep Comas Fernàndez**, escriptent natural de Mataró, fill d'Antoni Comas d'Argentona i Francesca Fernàndez de Mataró, es casa amb Júlia Bofill Ventura.
- **COMAS-OFERIL- 23-5-1885**: **Jacint Comas Rodés**, jornalier, natural de Sant Boi de Llobregat, fill de Jaume i Josepa, es asa amb Ramona Oferil Llansó.
- **COMAS-MONGAY- 1-6-1899**: **Antoni Comas Comas**, jornalier, natural de Sitges, fill de Sebastià i Maria, es casa amb Maria Mongay Cunillé, de Badalona.
- **COMAS-PUIGJANER- 11-1-1899**: Jaume Comas Pañella, jornalier de Sant Boi de Llobregat, fill de Miquel i Madrona, es casa amb Teresa Puigjaner Cussó, de Badalona.
- **COMAS-VIVES- 4-12-1901**: **Antoni Comas Fontcoberta**, natural d'Alella, teixidor, viudo, fill de Martí i Maria, es casa amb Trinitat Vives Camps.

⁶ ACCB, Esposalles oficialat 1613-1615, f. 216

⁷ AHPB, 537/78 Notari Galceran Sever Pedralbes

Els COMA o ÇA COMA de Sistrells (Can Lloreda)

El mas COMA o ÇA COMA de Sistrells, abans conegut com a mas Ferrer, i més endavant com a mas Bruguera o mas Lloreda, estava situat a la part alta de Sistrells, on avui hi ha el passatge del riu Fresser, en una replaceta que ara queda entre blocs de pisos. A l'indret encara avui s'hi conserven unes alzines centenàries que formaven part de la finca **Lloreda**, que dona nom a tot al barri actual. Aquesta masia va ser enderrocada als anys seixanta del segle XX, donant pas a la urbanització del nou barri que creixia, i que els primers estadant provinents de la immigració majoritàriament andalusa anomenaven "La Balsa", en record de la gran bassa que havia format part de les terres del mas Coma i l'abastia d'aigua de rec.

La identificació del mas Lloreda com a antic mas Coma queda sòlidament provada en els documents de capbreu de la mensa episcopal de Barcelona en la que s'identifica com a tal, tant en les denominacions successives del propi mas i terres, com per les expectàncies dels seus respectius propietaris, com per les afrontacions que s'hi descriuen que permeten ubicar bé l'indret.

Titulació: Mas Bruguera, vulgo Comas o Ça Coma, abans Ferrer, després Lloreda y avui es de Jaume Rosés y antes fou de Dª Mª Toda y fill.

Afrontacions: Nord amb la riera del Vilar (riera de Sant Jeroni, avui en aquest tram és Rambla de Sant Joan) i part amb lo camí del molí de Santa Coloma (ídem), a Llevant amb la riera del Vilar, a migdia amb possessió del Magch. Fco de Cabañas, en Barna. afíncat, que fou del Dr. en Drets Fco. Carbonell, antes de Rafel Jeroni Bruch, mercader, antes d'en Fuster, mediant camí, a migdia ab dit Cabanyes, antes Fuster, antes Bruch y part ab honor d'en Bssa, antes Pons, i a ponent ab lo camí que va a dit molí.

L'antic mas Coma va passar, per herència, als Bruguera durant el segle XVI. L'u de juny de 1644, l'últim hereu de sang del mas Coma, en Joan Bruguera Marimon, va vendre el mas a l'adroguer barceloní Josep Lloreda. Però, abans d'això, comencem la nissaga amb els Ça Coma....

- I. **Bernat ça Coma**, pagès de Badalona, propietari del mas Coma de Sistrells, nascut vers 1335. Només sabem d'ell per referències de documents del seu fill i hereu:
- II. **Joan ça Coma**, pagès de Badalona, hereu i propietari del mas ça Coma, nascut vers 1360. Es va casar vers 1383 amb **Sància NN**. En un document datat l'11-1-1414⁹, Joan ça Coma, fill i hereu de Bernat ça Coma de Badalona fa constar que Sibil·la, muller de Guillem Lladó i dit Guillem Lladó, havien venut al seu pare, Bernat Ça Coma, una peça de terra al lloc anomenat La Marina, que pertanyia al mas del que Sibil·la n'era propietària i Guillem havia rebut en concepte de dot i per la qual venda li atorguen àpoca per l'import de vint-i-cinc lliures. Fills de Joan i Sància foren:
- II.1. **Bernat Coma**, pagès, nascut vers 1385. Es va casar l'any 1409 amb **Antònia Ferrer**, de Badalona, filla de Bernat Ferrer, amb qui va firmar capítols matrimonials el 5 de novembre de 1409, davant el notari Joan Puyada. El 10 de desembre de 1414¹⁰ Bernat atorgà àpoca de dot a la seva muller Antònia, filla de Bernat Ferrer de Badalona, per l'import de les 40 lliures restants del total de 50 que li havia aportat en dot en firmar el seus capítols matrimonials. Tot sembla indicar que Bernat fou el primogènit i primer hereu del pare. El 20 de novembre de 1443, juntament amb la seva mare, Sància, viuda de Joan Coma, venen¹¹ un censal mort de vint lliures a Bartomeu Pujol de Badalona. No hem trobat descendents d'aquesta

⁸ AHPB, 51/6 im.28 (Notari Arnau Lledó)

⁹ AHPB, 51/6 im.28 (Notari Arnau Lledó)

¹⁰ AHPB, 12/8 Imatge 34

¹¹ AHPB, 159/11 im.96 (Notari Bernat Montserrat)

parella. Com que l'heretat Coma es transmet després pels descendents del seu germà Jaume, suposem que aquest darrer n'hauria estat el seu hereu.

II.2. **Jaume**, que segueix

II.3. Eulàlia Coma, nascuda vers 1405. Es va casar en primeres noces vers 1422 amb Joan Colomer, ferrer de Mollet del Vallès. El 4 de gener de 1437 Eulàlia Colomer, viuda, filla de Joan Coma i Sància, firma capítols matrimonials¹² amb el consentiment dels seus germans Bernat i Jaume Coma, amb Bernat Reixach Cànoves, pagès de Badalona, fill de Bernat Reixach del Bosc i Ròmia Cànoves. En aquest capítols, la núvia aporta una masia que posseeix a la Sagrera de Badalona i el nuvi aporta un dot de tres mil tres-cents sous, és a dir, cent seixanta-cinc lliures, les quals, per l'època, suposen una xifra considerable. En aquest cas, tres o quatre vegades superior al dot que van aportar les seves cunyades Ferrer als seus germans. La masia de la Sagrera, probablement heretat de la mare, deuria ser una bona finca.

III. **Jaume Coma**, pagès de Badalona, nascut vers 1389. Es va casar amb **Eulàlia Ferrer**, filla de Bernat Ferrer de Badalona, germana de la seva cunyada Antònia, muller de Bernat. Es tracta d'un típic matrimoni doble de dos germans amb dues germanes. Hi ha una àpoca dotal del 10 de març de 1414¹³ per la qual Jaume Coma reconeix haver rebut del seu sogre, Bernat Ferrer, les sis lliures que faltaven del dot de trenta lliures que li havia promès en nom de dot de la seva muller Eulàlia, filla de dit Ferrer. Aquest Jaume Coma deuria ser, amb tota seguretat, el que surt com a assistent el 1448 a la convocatòria del sindicat de remences a Badalona. Fills seus foren:

III.1. **Bernat**, hereu primer, que segueix

III.2. **Joan**, hereu segon, que també segueix.

III.3. Jaume Coma Ferrer, moliner, nascut a Badalona vers 1420. Es va casar vers 1444 amb Vicença Gurri, filla de Pere Gurri i Clara. El 6 de novembre de 1444¹⁴, rep en donació de la seva mare, Eulàlia, dues peces de terra. Deu ser probablement el seu dot esponsalici. S'establiren a Barcelona. Algun conflicte seriós deurien tenir els germans Coma atès que el 7 de març de 1459¹⁵, Joan Coma de Badalona i Jaume Coma de Barcelona estableixen com a procurador seu a llur germà Bernat Coma de Badalona perquè pugui acordar en nom seu la pau o alguna treva amb qualsevol persona amb qui tinguessin conflicte. Jaume va fer testament el 26-4-1471¹⁶, en el que nomenà marmessors al seu germà Bernat i a la muller. Nomenà hereva seva a la filla:

III.3.1. Susanna Comes Gurri, nascuda vers 1447.

¹² AHPB, 137/14, imatges 276,277,278. Notari Pere Puig

¹³ AHPB, 112/1 imatge 371 Not. Simó Carner-

¹⁴ AHPB, 159/15, imatge 140 (Notari: Bernat Montserrat

¹⁵ AHPB 159/32 f. 19r-Notari Bernat Montserrat

¹⁶ APNB, 161/9 im.75

- IV. **Bernat Coma**, pagès de Badalona, segon hereu i propietari del mas Coma, nascut vers 1415. El 24 de març de 1438¹⁷, Eulàlia, muller de Ramon de Villalba, donzell, reconeix deure a Bernat Coma de Badalona la quantitat de 60 sous i sis diners en concepte dels jornals que dit Coma i els seus homes havien treballat en una vinya de la seva propietat. Això demostra dues coses, que Bernat era cap d'una partida de treballadors i que, més enllà de les feines pròpies del mas, també feien feines per tercers, probablement de terres veïnes. Es va casar vers 1438 amb **Joana NN**. Fill seus:

IV.1. **Eulàlia**, que segueix

IV.2. Bartomeu Jeroni Coma, nascut vers 1443. Surt mencionat en els capítols matrimonials de la seva germana Eulàlia, en els quals ella rep l'heretat universal del mas Coma de mans dels seus pares. Per a ell se li reserven trenta-cinc lliures per col·locació en matrimoni i queda nomenat hereu segon, rere els pares, per cas que la seva germana, pubilla i hereva, morís sense descendents. Desconeixem la causa per la qual la germana és pubilla i hereva en comptes que hagués estat ell l'hereu. No és gens freqüent, tal vegada alguna mena de discapacitat que no el fes apte per a fer-se càrrec de l'heretat?

- V. **Eulàlia Coma**, pubilla i hereva del mas Coma, nascuda vers 1441. L'onze de febrer de 1458, a l'edat de disset anys, firma capítols matrimonials¹⁸ amb **Galceran Lletget**, natural de la parròquia de Sant Esteve de Collsabadell, fill de Pere i Maria. En aquests capítols es contempla que la parella prendrà benedicció el proper mes de maig. Ella rep dels pares l'heretat universal del mas Coma, abans anomenat casa de Padrós, amb tots els seus honors i possessions i es reserven l'usdefruit per a tot el temps de llurs vides i la suma de 30 lliures (la meitat per a cadascun del cònjuges) a les seves lliures voluntats més altres 35 lliures per dotar al fill Bartomeu Jeroni per cas de matrimoni. Deixen establert que si Eulàlia morís sense descendents, l'heretat tornés als pares, si fossin vius i, si no, al fill Bartomeu Jeroni. El promès aporta un dot de 30 lliures. A partir d'aquí, perdem el fil d'aquesta branca i sabem que l'heretat del mas Coma es transmet per la via del seu oncle Joan. De manera que hem de suposar que d'aquest matrimoni no en van sobreviure fills i que el germà d'Eulàlia, tampoc hauria tingut descendència. A partir d'aquí, doncs, seguim el fil del mas Coma per la branca de Joan, segon hereu de Jaume Coma i Eulàlia Ferrer.

.....

Tornem a la generació **IV**

- IV. **Joan Coma Ferrer**, pagès de Badalona, segon fill de Jaume Coma i Eulàlia Ferrer, nascut vers 1418. Es va casar vers 1445 amb **Antònia NN**.
El 7 de març de 1459, el mateix dia en que juntament amb el seu germà Jaume instituïen procurador seu al germà gran, Bernat, en el document anterior del mateix notari hi ha el

¹⁷ AHPB,155/2 imatge 122. Notari Pere Devesa
¹⁸ AHPB, 159/30, f-63. Notari Bernat Montserrat

reconeixement de deute¹⁹ que fa Pere Llor, pagès de Badalona, per un import de 33 sous que encara quedaven d'aquells 55 que li devia per la compra que havia fet a Joan Coma de Badalona, d'una mula de pèl negre.

Joan Coma va prendre part activa en la guerra civil catalana contra el rei Joan II, en el bàndol dels remences. Ja hem vist abans que son germà gran, l'hereu Bernat Coma, havia estat present en la convocatòria del sindicat remença fet el 1444. Tot lliga. Trobem el rastre de Joan en un document²⁰ del 4 d'agost de 1468 en el que la seva muller Antònia, actuant només com a esposa i persona conjuntament interessada del dit marit, el qual ha estat capturat en mans dels enemics a Vilafranca del Penedès, constitueix procurador a Antoni Joanis, traginer de la vila de Granollers, perquè insti i requereixi qualssevol oficials reials i qualssevol altres persones que capturin Antoni Noguers, àlies Fontet, de la parròquia de Vic. Segons diu el testimoni de la muller, aquest Antoni Noguers havia estat capturat pels enemics, i el seu seu marit va romandre en penyora en lloc del dit Antoni Noguers, quan aquest va obtenir un permís especial dels seus captors, amb el pacte de retornar al captiveri al cap d'un temps determinat. Transcorregut el termini que li havia estat fixat, no va complir el pacte i, per aquesta raó, la muller demana que sigui capturat i lliurat de nou als enemics a canvi de l'alliberament del seu marit, que restava retingut en garantia.

Sabem que ell no era el primogènit atès que hem vist abans com l'heretat del mas Coma era transmesa per donació en capítols matrimonial pel seu germà Bernat, a la seva filla i neboda de Joan, Eulàlia. Tanmateix, més endavant, trobem que l'heretat del mas Coma l'ostenta Antoni, fill de Joan. De manera que hem de concloure que Joan esdevindria hereu, succeïnt la seva neboda Eulàlia. Fills d'aquest matrimoni foren:

IV.1. **Antoni**, que segueix

IV.2. Joan Comes, pagès de Badalona, nascut vers 1458. Es va casar el 25-11-1486²¹ amb Antònia, viuda de Miquel Vila, pagès de Sant Adrià.

V. **Antoni Comes**, pagès de Badalona, nascut vers 1459. Es va casar amb **Margarida NN**, vers 1478. El 3 de gener de 1491, trobem una època²² per la qual Esteve Lladó de Badalona, fill i hereu de Bernat Lladó, confessa haver rebut d'Antoni Comes, fill i hereu de Joan Comes, propietari del mas Coma, la quantitat de deu lliures per la redempció d'aquell censal mort que li havien venut Joan Comes i Antònia, pares de dit Antoni Comes. Filla d'Antoni i Margarida, fou:

VI. **Constança Comes**, pubilla i hereva del mas Coma, nascuda vers 1480. Es va casar el 15-6-1504²³ amb **Francí Ribes, àlies Comes**, fill de Pere Ribes, de Badalona. En segones noces, Constança es tornaria a casar el 10-7-1518²⁴ amb Joan Nadal, pagès de Tiana, fill

¹⁹ AHPB, 159/32, Imatge 36 Notari Bernat Montserrat

²⁰ AHPB, 175/20 Imatge 116 Notari Bartomeu Costa, major

²¹ ACCB, Esposalles Oficialat 1485-1487, f. 59v

²² AHPB, 175/37, imatge 133. Notari Bartomeu Costa, major-

²³ ACCB, Esposalles Oficialat 1503-1505 f. 40v

²⁴ ACCB, Esposalles Oficialat 1517-1519, f. 47v

de Jaume i Bartomeua, amb qui firmà capítols matrimonials el 10-7-1518²⁵, davant del notari Pere Janer. Fills de Constança i Francí Ribes, foren:

VI.1. Francí Comes Ribes, pagès de Badalona, nascut vers 1505. Es va casar el 29-5-1531²⁶ amb Beatriu NN, viuda de Francí Ynega, pagès de Palau Solità. No hem trobat fills d'aquest matrimoni i l'heretat Coma es transmet per la via del seu germà Jaume.

VI.2. **Jaume**, que segueix.

VII. **Jaume Comes Ribes**, pagès, hereu i propietari del mas Coma de Badalona, nascut vers 1510. Es va casar el 1534 amb **Eulàlia Masferrer**, de la Roca del Vallès, filla de Pere i Margarida, amb qui va firmar capítols matrimonials el 10-5-1534, pels quals ella rebia un dot de 40 lliures i un escreix de 20 lliures. Filles seves foren:

VII.1. **Joana**, que segueix

VII.2. Jerònima Comes Masferrer, nascuda vers 1549. Es va casar el 26-3-1571²⁷ amb Bernat Areny Dorca, àlies Barriga, fill de Gabriel Dorca i Joana Areny i Barriga, amb qui havien firmat capítols matrimonials²⁸ dos dies abans.

VIII. **Joana Comes Masferrer**, pubilla i hereva del mas Coma, nascuda vers 1540. Es va casar el 9-4-1559²⁹ amb **Francesc Bruguera Llobet**, pagès de Badalona, fill de Francesc Bruguera i Beatriu Llobet Pou. Joana i Francesc van fer sengles testaments a la rectoria de Santa Maria de Badalona el 18-3-1582 i el 23-3-1616 respectivament. Malauradament aquests documents no s'han conservat. Fill d'aquest matrimoni:

IX. **Joan Bruguera Comes**, pagès i propietari del mas Coma, nascut vers 1562. Es va casar el 16-4-1588³⁰ amb **Coloma Marimon Badia**, natural de Badalona, filla de Pere Marimon Anglada i Damiana Badia. Fills seus:

IX.1. **Joan**, que segueix

IX.2. Àngela Bruguera Marimon, nascuda vers 1605 i casada el 5-2-1630³¹ amb Jaume Navarro, carnisser de Badalona.

X. **Joan Bruguera Marimon**, pagès, hereu propietari del mas Bruguera, òlim Coma. Va néixer vers 1595. Es va casar el 1629 amb **Eulàlia Monnar**. L'u de juny de 1644 va vendre el mas Bruguera, abans anomenat mas Coma, a Josep Lloreda, adroguer i negociant de Barcelona. A partir d'aquí, el mas perd la seva continuïtat de sang Coma.

²⁵ BC, Sala de Reserva, Manual 1518, foli 84/85

²⁶ ACCB, Esposalles oficialat 1531-1533, f.4v

²⁷ ACCB, Esposalles Oficialat 1569-1571, f.127v

²⁸ AHPNB, 395/51. Notari Llorenç Sotalell

²⁹ ACCB- esposalles, llibre 38, foli 102

³⁰ ACCB esposalles, llibre 54, foli 110

³¹ ACB esposalles, llibre 75, foli 55

Els COMA o de Llefia

Tenim notícia d'aquesta branca Coma pel fogatge de 1358, en el que es mencionen dos focs amb la denominació COMA, una vídua de la que no en sabem el nom i el de Berenguer ça Coma. Un fill seu, és anomenat Jaume Coma àlies Ram i en altres documents, Jaume Ram àlies Coma. Això ens fa suposar que la muller d'aquest Jaume deuria ser una Ram. En tot cas, sabem que el mas d'aquesta família estava ubicat a Llefia, però no podem determinar amb exactitud en quin indret, tot i que, per algunes afrontacions de terres, pensem que havia de ser proper al mas Boscà de Llefia i al mas Reixach.

Aquests des masos (Boscà i Reixac) els ubiquem, en principi, per la zona baixa de l'actual barri de la Salut, entre el camí Ral (aproximadament l'autopista C33), per dessota l'actual avinguda del Marquès de Sant Mori i entre el passeig de la Salut i l'avinguda Caritg. En tot cas, no queda cap rastre d'aquests antic masos.

Tanmateix, encara trobem una pista més antiga sobre la possible ubicació d'aquest mas Coma, en un document de 14-5-1199³², en el qual el bisbe de Barcelona, Ramon de Castellvell, estableix una peça de terra a Badalona a favor de **Bernat ça Coma** en el lloc anomenat la plana de Sant Adrià, amb la condició de que s'hi estableixi i la treballin ell i els seus descendents. Podria ben ser el terreny sobre el qual els Coma hi bastirien el mas. El lloc anomenat plana de Sant Adrià, dins el terme de Badalona, ens indica una ubicació coincident amb la part baixa de Llefia i, per les afrontacions de la peça (a llevant amb honors de Guillem Suau, a migdia amb el litoral de mar, a ponent amb alous del bisbe i a tramuntana amb el camí públic), podem intuir que era més avall, a tocar de la línia de la costa i més cap a llevant dels dos masos anteriors, segurament per la zona de l'actual barri del Congrés o Sant Roc.

Començarem, doncs, aquesta curta nissaga amb:

- I. **Berenguer Ça Coma**, pagès de Badalona, nascut vers.1320. (Possible descendent de Bernat ça Coma documentat el 1199). Surt mencionat com a cap de casa en el fogatge de 1358. Probable fill seu seria:
- II. **Berenguer Ça Coma**, que consta com a pare de Jaume Coma, àlies Ram.
- III. **Jaume Coma, àlies Ram**, pagès de Badalona, nascut vers 1382 i casat amb **NN (possiblement) Ram**. El 23 de febrer de 1409³³, Jaume Coma àlies Ram atorga una àpoca a Galceran Ferrer, per un import d'onze lliures i quinze diners per l'establiment emfitèutic d'una peça de terra. Filla seva:

³² [O]: original no localitzat. [A]: trasllat de 1/5/1209 no localitzat. B: ACB, Còdex 115, Liber Antiquitatum IV, f. 203r-v, n. 465. Regest: ACB, Índex de Caresmar I, (p. 427 dig.)

³³ AHPB, 51/28 Arnau Lledó, Liber uendicionum uicesimus [nonus] (1408-09), f. 90r-v (p. 167-168 dig.)

- IV. **Eulàlia Coma ¿Ram?**, hereva del seu pare, propietària del mas Coma de Llefia. Va néixer vers 1403. En primeres noces es va casar vers 1425 amb **Bernat Amat Pujol**, pagès de Badalona, fill de Francesc Amat i Valençona Pujol. En segones noces, es tornaria a casar vers 1428 amb Joan Finestrelles, àlies Coma. Filla i hereva d'Eulàlia Coma i del seu primer marit fou:
- V. **Joana Coma Amat**, pubilla i hereva del mas Coma de Llefia. Va néixer vers 1427 i es va casar vers 1445 amb **Antoni Banús**, de Santa Coloma de Gramenet, fill fadrístern d'Antoni Banús, pagès de Santa Coloma. En el testament del seu oncle Francesc Amat, hereu de ca n'Amat de Badalona, fet l'11-9-1446³⁴, Joana rep una deixa de deu lliures. Coneixem tres fills d'aquest matrimoni, Jaume, Antoni i Joan, però el cognom Coma ja es perd en aquesta generació. Segueix la nissaga pel descendents d'Antoni Banús Amat i Caterina, que situem com a genearques de can Banús de Badalona. No sembla però, que can Banús sigui la continuïtat de l'antic mas Coma de Llefia, ateses les seves respectives ubicacions, prou distants entre si, atès que el mas Banús està ben localitzat, a la part baixa de Canyet, just per dessota el Mont Aguilar, al marge dret de la riera, lluny per tant, de Llefia. A partir d'aquesta data, desapareixen les mencions al mas Coma de Llefia i també es perd el rastre de descendents Comes vinculats a aquest mas.

³⁴ AHPNB, 161/8. Notari Antoni Parer, viuda

El mas COMES (no identificat)

El 9 de juliol de 1520 es firmen uns capítols matrimonials entre Francí Simon Comes, pagès de Badalona, fill de Rafel i Angelina, amb Rafela, viuda, filla de Joan Casajoana de Vacarisses i Càndia.

En aquests CM, Francí Simon Comes, de Badalona, rep del seu germà Jaume Comes, pagès habitant a Barcelona i la seva muller Eullàlia, la donació de tot aquell mas anomenat Comes de Badalona que dit Jaume posseïa com a hereu universal del llur pare Rafel Comes. En la donació s'hi especifica que a canvi de la donació, Jaume es reserva la percepció de 30 lliures les quals provenen del dot que aporta la núvia Rafela Casajoana, esdevenidora muller de Francí Simon.

Intervenien en aquests capítols a títol de consentiment, els fills dels donadors, Joan, Jeroni i Joana, muller de Joan Vert, mariner.

Garants de tota l'operació són el propi Joan Vert de Barcelona i els tianencs Bartomeu Riera, Macià Mir, Pere Palau àlies Partella i Joan Vilar, així com Joan Nadal àlies Comes, natural de Tiana emperò habitant a Badalona. D'aquest document n'hem pogut estreure aquest grup familiar que, de moment, no hem pogut relacionar amb les altres famílies Comes de Badalona.

I. **Rafel Comes**, pagès de Badalona, casat amb **Angelina**. Fills seus:

I.1. Jaume Comes, pagès habitant a Barcelona, hereu del pare i donador del mas Comes de Badalona al seu germà. Deuria d'haver nascut vers 1475. Estava casat amb Etulàlia. Fills:

I.1.1. Joana Comes, muller de Joan Vert, mariner de Barcelona. Nascuda vers 1498.

I.1.2. Joan Comes, nascut vers 1501.

I.1.3. Jeroni Comes, nascut vers 1503.

I.2. **Francí Simon Comes**, pagès de Badalona. Nascut vers 1490. Es va casar el 8-7-1520³⁵ amb **Rafaela Casajoana**, viuda, filla de Joan Casajoana de Vacarisses i Càndia, amb qui va fer capítols matrimonials el dia 9-7-1520³⁶.

³⁵ ACCB, Esposalles Oficialat 1519-1521, f.62

³⁶ AHPB, 292/27- Notari Joan Martí

Línia A: Els COMES, sastres.

Aquesta és la nissaga Comes de la qual en podem traçar la seva descendència fins a l'actualitat. La primera referència que tenim d'aquesta branca la trobem en un matrimoni de finals del segle XVI. Vegem-los:

- I. **Gaspar Comes**, sastre de Badalona, nascut vers 1462. Es va casar el 29-6-1486³⁷ amb Bartomeua Montoliver, natural de Badalona, filla de Bernat Montoliver i Margarida. En segones noces, es tornà a casar el 19-11-1492³⁸ amb **Antònia Guillemí**, natural de Mataró, filla del mestre sastre mataroní, en Guillemí. En el fogatge de 1497, també surt mencionat com a cap de casa, en Gaspar Comes. Fill de Gaspar i Antònia, fou:
- II. **Pere Comes Guillemí**, sastre de Badalona, nascut vers 1500. Es va casar el 22-2-1522³⁹ amb **Joana Tàpies Rigual**, filla de Francí Tàies, cirugià de Badalona i Antiga Rigual. Fill seu:
- III. **Bartomeu Comes Tàpies**, sastre de Badalona, nascut vers 1530. Es va casar en primeres noces vers 1555 amb Margarida Rovira "de Sant Jeroni". En segones noces es va tornar a casar el 27-1-1565⁴⁰ amb **Elisabet Llobet**, filla d'Antoni Llobet, pagès de Badalona i Anna, amb qui va firmar capítols matrimonials⁴¹ el mateix dia. Fill del segon matrimoni:
- IV. **Jeroni Comes Llobet**, sastre de Badalona, nascut vers 1568. Es va casar el 20-6-1592⁴² amb **Marianna de Mora**, de Reixac, filla de Simon de Mora i Jerònima. En segones noces es tornà a casar el 30-8-1603⁴³ amb Elisabet (no consta el cognom a les esposalles). Fills seus:
 - IV.1. **Jeroni**, que segueix
 - IV.2. **Gabriel Comes Móra**, boter, nascut vers 1600 i casat el 17-2-1624⁴⁴ amb Margarida Móra, de Mataró, filla de Joan i Jerònima. S'establí a Mataró.
- V. **Jeroni Comes Móra**, sastre de Badalona, nascut vers 1595. Es va casar el 8-8-1617⁴⁵ amb **Anna Campmany Marimon**, de Badalona, filla de Miquel Campmany Martí i Magdalena Marimon Badia. , amb qui havien firmat capítols matrimonials el 4-2-1617⁴⁶, mitjançant els quals ella aportava un dot de 240 lliures i ell li afegia un escreix de 25 lliures i rebia l'heretat universal del seu pare. Fill seu:

³⁷ ACCB, Esposalles Oficialat 1485-1487, f. 43v

³⁸ ACCB, Esposalles Oficialat, 1491-1493, f. 63v

³⁹ ACCB, Esposalles oficialat 1521-1523, f. 38v

⁴⁰ ACCB, Esposalles 1563-1565, f. 75

⁴¹ AHPB, 359/15. Notari Pere Talavera

⁴² ACCB, Esposalles Oficialat 14591-1593/81

⁴³ ACCB, Esposalles oficialat 1603-1605/48

⁴⁴ ACCB, Esposalles Oficialat 1623-1725, f. 50v

⁴⁵ ACB- esposalles, llibre 69, foli 14

⁴⁶ AHPNB- 621/57. Notari Francesc Josep Fontana

VI. **Jacint Comes Campmany**, pagès de Badalona, nascut vers 1623. Es va casar el 3-11-1646⁴⁷ amb **Magdalena Vinyes**. Fill seu:

VII. **Joan Comes Vinyes**, pagès de Badalona, nascut vers 1664. Es va casar vers 1688 amb **Maria March**. Fills seus:

VII.1. **Josep**, que segueix

VII.2. Francesc Comes March, boter de Badalona, nascut vers 1598. Es va casar el 4-7-1623⁴⁸ amb Teresa Serra Guerrís, filla d'Esteve Serra Campany i de Margarida Guerrís. Francesc tenia una casa a les Eres o Joc de la Pilota, que li vengué Domènec i Maria Campeny i Ambrós, cònjuges, el 27-1-1743, la qual casa havia edificada un tal Brossa en una petita peça de terra que li establí Joan Parés, possessor que era aleshores de la citada peça de terra. Confessió de Maria Parés, a 21-2-1636.⁴⁹

VII. **Josep Comes March**, fuster de Badalona, nascut vers 1693. Es va casar el 14-2-1713⁵⁰ amb **Isabel Saiol Serra**, natural de Badalona, filla de Pau Saiol Rosquelles i Maria Serra. En el cens de 1714 consta que té vint-i-quatre anys. Fills d'aquest matrimoni foren

VII.1. **Pau**, que segueix

VII.2. Joan Comas Sayol, pescador de Badalona, nascut vers 1725. Es va casar el 20-6-1750 amb Sebastiana Mayolas. Filles seves:

VII.2.1. Sebastiana Comas Mayolas, nascuda vers 1752. Es va casar l'11-9-1773⁵¹ amb Joan Viguardà Alsina, fill de Joan i Francesca.

VII.2.2. Maria Anna Comas Mayolas, nascuda vers 1759. Es va casar el 31-3-1785⁵² amb Esteve Sarriera, de Badalona, fill d'Andreu i Maria.

VII.2.3. Francesca Comas Mayolas, nascuda vers 1764. Es va casar el 28-4-1789⁵³ amb Francesc Roca Roganyó, fill de Llorenç i Rosa.

VII.3. Francesc Comas Sayol, pescador de Badalona, nascut vers 1732. Es va casar l'1-7-1756⁵⁴ amb Maria Blanch-i-Barriga Campmany, filla de Josep Blanch-i-Barriga Sala i Isabel Campmany. En segones noces, es va tornar a casar el 21-6-1758⁵⁵ amb Eulàlia Pujol Vila, de Badalona, filla de Ramon i Madrona. Encara es casaria una tercera vegada l'1-5-1773⁵⁶ amb Isabel Oms Capellas, fviuda d'Andreu Pi i filla de Bartomeu i Maria Anna. Filla seva i de la segona muller fou:

VII.3.1. Raimunda Comas Pujol, nascuda vers 1760. Es va casar el 25-6-1781⁵⁷ amb Josep Margarit, treballador, fill de Josep i Eulàlia.

VII.4. Miquel Comas Sayol, pagès de Badalona, nascut vers 1735. Es va casar el 6-12-1759⁵⁸ amb Gràcia Miralles Seriol, filla de Pere i Gràcia. Fill seu:

⁴⁷ ACCB, Esposalles Oficialat 1645-1647, f.71

⁴⁸ ACB- esposalles, llibre 124, foli 10

⁴⁹ Cuyàs Tolosa, JM- Història de Badalona, volum V, pàg.72

⁵⁰ ACCB, Esposalles Oficialat 1711-1713, f.102v

⁵¹ ACCB, Esposalles Oficialat 150/165v

⁵² ACCB, Esposalles oficialat 156/270

⁵³ ACCB, Esposalles Oficialat 158/143v

⁵⁴ ACCB, Esposalles Oficialat 141/117

⁵⁵ ACCB, Esposalles Oficialat 142/104

⁵⁶ ACCB, Esposalles Oficialat 1772-1774/112v

⁵⁷ ACCB, Esposalles Oficialat 154/133v

⁵⁸ ACCB, Esposalles Oficialat 1759-1761, f. 48

- VII.4.1. Llorenç Comas Miralles, pagès de Badalona, nascut vers 1765. Es va casar a Tiana l'11-2-1798⁵⁹ amb Gertrudis Galceran Mates, filla de Martí Galceran Codina i Josepa Mates Umbert. Fills seus:
- VII.4.1.1. Josepa Comas Galceran, nascuda a Badalona vers 1800. Es va casar el 2-1-1822⁶⁰ amb Bonaventura Fluvià Clos, de Badalona, fill de Vicenç Fluvià Laribal i Rosa Clos Molins.
- VII.4.1.2. Francesca Comas Galceran, nascuda vers 1805. Va morir soltera als quaranta quatre anys, el 8-12-1850⁶¹.
- VII.4.1.3. Rosa Antònia Teresa Comas Galceran, nascuda el 25-8-1806⁶² i batejada l'endemà. Foren padrins Pere Oriol, baster i Rosa Galceran de Tiana. Es va casar el 25-9-1835⁶³ amb Josep Seus Boada, fill d'Isidre i Maria. Va morir als seixanta-vuit anys, el 22-3-1875⁶⁴.
- VII.4.1.4. Pere Josep Felicià Comas Galceran, nascut i batejat el 30-6-1811⁶⁵. Li fou padrí Pere Oriol, baster.
- VII.5. Teresa Comas Sayol, nascuda vers 1737. Es va casar el 20-10-1757⁶⁶ amb Josep Blanch-i-Barriga Campmany, germà de la seva cunyada Maria, muller del germà Francesc.
- VIII. **Pau Comas Sayol**, fuster de Badalona, nascut vers 1718. Es va casar el 9-10-1743⁶⁷ amb **Eulàlia Valls**. En segones noces es tornaria a casar el 5-2-1776⁶⁸ amb Maria Sarroca, filla de Nicolau i Teresa. Fills del primer matrimoni foren:
- VIII.1. **Josep**, que segueix per la línia 1
- VIII.2. **Ramon**, que segueix per la línia 2

⁵⁹ APSCT, M3/10

⁶⁰ ACB- Esposalles, llibre 178/128

⁶¹ PSMB, 011/141

⁶² APSMB, B9/98

⁶³ ACCB, Esposalles Oficialat 188/77

⁶⁴ APSMB, 016/95

⁶⁵ APSMB, B9/162

⁶⁶ ACCB, Esposalles oficialat 142/44v

⁶⁷ ACCB, Esposalles Oficialat 134/30

⁶⁸ ACCB, Esposalles Oficialat 151/168

Línia A1 dels COMES de Badalona

- IX. **Josep Comas Valls**, pagès, fill de **Pau Comas Sayol** i **Eulàlia Valls**, nascut vers 1750. Es va casar el 23-3-1777⁶⁹ amb **Gaietana Renom Cuixart**, filla de Josep i Maria. Fill d'aquest matrimoni fou:
- X. **Josep Comas Renom**, pagès de Badalona, nascut vers 1791. Es va casar el 29-1-1812⁷⁰ amb **Teresa Estrany Badaló** de Sant Andreu del Palomar, filla de Josep i Maria. Va morir als setanta-dos anys, el 10-12-1863⁷¹. Fills d'aquest matrimoni:
- X.1. Gaietana *Teresa Juliana* Comas Estrany, nascuda el 24-6-1813⁷² i batejada l'endemà. Foren padrins Josep Estrany, pagès i Gaietana, viuda de Josep Comas.
- X.2. Gaietà *Joan Josep* Comas Estrany, nascut el 5-11-1814⁷³ i batejat l'endemà. Foren padrins Joan Clapera, pagès natural de Roda de Ter però habitant a Badalona i Maria, muller de Josep Estrany pagès. Es va casar ja de gran el 18-5-1870 amb Marianna Blanch Vidal, de Badalona, viuda d'Antoni López i filla de Joan Blanch Ferrer i Marianna Vidal Carbonell. Va morir als seixanta-sis anys, el 24-12-1880⁷⁴. Van tenir una filla:
- X.2.1. Esperança Comas Blanch, nascuda el 27-2-1875⁷⁵ i batejada el sis de març. Foren padrins Francesc Capó, procurador i Joaquina Blanch de Grau. Es va casar el 8-9-1898⁷⁶ amb Llorenç Llopart Guilera, jornaler de Badalona, fill de Josep Llopart Rovira de Vilafranca del Penedès i Josepa Guilera Codorniu, de Piera.
- X.3. Josep *Jaume Pau* Comas Estrany, nascut el 30-1-1817⁷⁷ i batejat l'u de febrer. Foren padrins Jaume Estrany, pagès de Sant Andreu del Palomar i Gaietana, viuda de Josep Comes,
- X.4. Pau *Francesc Jaume* Comas Estrany, forner, nascut el 12-7-1818⁷⁸ i batejat l'endemà. Foren padrins Jaume Estrany, pagès de Sant Andreu del Palomar i Francesca, muller de Francesc Maymó, sastre. Es va casar el 7-9-1859⁷⁹ amb Francesca Marimon Bachs, de Badalona, filla de Josep Marimon Busquets i Maria Àngela Bachs Cuixart. No hem trobat fills d'aquest matrimoni a Badalona.
- X.5. Maria *Paula Francesca* Comas Estrany, nascuda el 28-6-1821⁸⁰ i batejada l'endemà. Foren padrins Sever Estrany i Paula Pujol-Busquets.
- X.6. **Francesc**, que segueix
- X.7. Joaquim *Emmanuel Julià* Comas Estrany, nascut l'1-2-1826 i batejat l'endemà. Li fou padrí Francesc Pujol-Busquets.

⁶⁹ ACCB, Esposalles oficialat 152/92

⁷⁰ ACCB, Esposalles Oficialat 170/173

⁷¹ APSMB, 014/39

⁷² APSMB, B9/215

⁷³ APSMB, B9/258

⁷⁴ APSMB, 017/88

⁷⁵ APSMB, B19/280

⁷⁶ APSMB, B11/164v

⁷⁷ APSMB, B9/338

⁷⁸ APSMB, B9/381

⁷⁹ APSMB, M7/51

⁸⁰ APSMB, B9/470

- X.8. Gaietana *Maria Assumpta Joaquina* Comas Estrany, nascuda el 21-8-1830⁸¹ i batejada l'endemà. Li fou padrí el seu germà Gaietà. Es va casar el 18-1-1860⁸² amb Pau Sayol i Pujol, fill de Joaquim i Cecília. Va morir als quaranta-dos anys, el 19 de gener de 1873⁸³.
- X.9. Mossèn Joan *Joaquim Josep* Comas Estrany, prevere. Va néixer el 22-9-1831⁸⁴ i fou batejat l'endemà. Li fou padrí el seu germà Gaietà. Va ser rector de Martorelles.
- X.10. Maria *Isabel Josepa* Comas Estrany, nascuda el 16-2-1834⁸⁵ i batejada l'endemà. Fou padrí el seu germà Gaietà. Es va casar el 18-5-1858⁸⁶ amb Francesc Isern Grañé, de Badalona, fill de Fidel i Josepa. Va morir als seixanta-nou anys, el 24-6-1903⁸⁷.
- X.11. Joaquina *Rosa Maria* Comas Estrany, nascuda el 18-8-1839⁸⁸ i batejada l'endemà. Fou padrí el seu germà Gaietà. Es va casar amb Francesc Freixa Blanquet. Va morir als setanta-sis anys, el 4-10-1915⁸⁹.
- XI. **Francesc Jaume Faustí Comas Estrany**, baster, nascut el 14-2-1825⁹⁰ i batejat l'endemà. Foren padrins Francesc Maymó i Eulàlia Estrany, muller de Jaume Molins. Es va casar el 20-7-1853⁹¹ amb **Maria Martí Arquer**, de can Peixau, filla de Miquel Martí Vitró i Coloma Arquer Batista. Va morir als cinquanta-sis anys, el 8-4-1881⁹². Fills seus:
- XI.1. Coloma *Josepa Dominga* Comas Martí, nascuda el 5-11-1854⁹³ i batejada l'endemà. Li foren padrins l'avi patern i l'àvia materna. Es va casar el 13-8-1881 amb Agustí Bella Pallàs, comerciant natural de Valls però habitant a Badalona, fill de Magí i Magdalena.
- XI.2. **Francesc**, que segueix
- XII. **Francesc Sebastià Josep Comas Martí**, comerciant, nascut i batejat el 19-1-1858⁹⁴. Li fou padrí l'avi matern. Es va casar el 9-8-1888⁹⁵ amb **Teresa Busquets Roillet**, de Badalona, filla de Josep i Emília. Filles seves:
- XII.1. Maria *Teresa Emília* Comas Busquets, nascuda el 24-9-1889⁹⁶ i batejada el dia 30 d'aquell mes. Foren padrins Pau Comas Estrany, casat i l'àvia materna.
- XII.2. Teresa *Josepa Maria* Comas Busquets, nascuda el 17-10-1890⁹⁷ i batejada el dia 21. Foren padrins Pau Monells Gili, casat i Maria Comas Estrany, casada. Va morir als tres mesos, el dia 21 de gener de 1891⁹⁸.
- XII.3. Teresa Comas Busquets, nascuda el 10-9-1903. Va morir a Barcelona el 31-12-1985. Estava casada amb Joan Canellas Pompidó.

⁸¹ APSMB, B10/263

⁸² APSMB, M7/76

⁸³ APSMB, O16/20

⁸⁴ APSMB, B10/323

⁸⁵ APSMB, B10/416

⁸⁶ ACCB, Esposalles Oficialat 1857-1859 f.211v

⁸⁷ APSMB, O20/208v

⁸⁸ APSMB, B11/315

⁸⁹ APSMB, O22/208v

⁹⁰ APSMB, B10/9

⁹¹ ACCB, Esposalles Oficialat, 1853-1855. f.37

⁹² APSMB, O17/104

⁹³ APSMB, B13b/32

⁹⁴ APSMB, B14/163

⁹⁵ APSMB, M10/80

⁹⁶ APSMB, B22/95v

⁹⁷ APSMB, B22/153v

⁹⁸ APSMB, O17/203

XII.4. Emília *Joana Lluïsa* Comas Busquets, nascuda el 3-1-1893⁹⁹ i batejada el dia set. Li fou padrí mossèn Joan Comas, rector de Martorelles. Va morir als setze anys, el 20-2-1909¹⁰⁰.

⁹⁹ APSMB, B22/284v

¹⁰⁰ APSMB, 021/181v

Línia A2 dels COMES de Badalona

IX. **Ramon Comas Valls**, pescador, nascut vers 1766. Es va casar el 3-1-1793¹⁰¹ amb Teresa Niubó Carbonell, de Badalona, filla de Jaume i Margarida. Fills seus:

IX.1. Margarida Comas Niubó, nascuda vers 1799. Es va casar el 8-1-1821¹⁰² amb Josep Fonollà Casals, jornaler de Badalona, fill de Josep i Marquesa.

IX.2. **Josep**, que segueix

IX.3. Francesca *Magdalena Antònia* Comas Niubó, nascuda el 18-10-1810¹⁰³. I batejada el dia 21. Foren padrins Pere Joan Grau, pescador i Maria Niubó, donzella, filla de Josep Niubó. Es va casar el 8-5-1833¹⁰⁴ amb Joan Arquer Renom, bracer de Badalona, fill de Joan i Antònia.

X. **Josep Pau Narcís Comas Niubó**, àlies “El coix de la Carraquistes”, teixidor i fabricant de teixits, nascut el 24-10-1806¹⁰⁵ i batejat el dia 30. Foren padrins Josep Comas, de quinze anys i Gaïetana Comas, de cinquanta. Es va casar el 2-4-1834¹⁰⁶ amb **Engràcia Rovira Mariner**, de Badalona, filla de Bartomeu i Marianna. Vivien al carrer del Pinzell. Va morir als cinquanta anys, el 3 d'agost de 1857¹⁰⁷. Va ser enterrat al cementiri de Badalona l'endemà. Fills seus:

X.1. Maria Anna Comas Rovira, nascuda el 1836. Es va casar amb Francesc Riera Josep. Va morir als cinquanta-cinc anys, el 22-12-1891¹⁰⁸.

X.2. Josep *Bartomeu Pere* Comas Rovira, nascut el 3-3-1838¹⁰⁹ i batejat l'endemà. Li fou padrí Bartomeu Rovira, pagès. Es va casar amb Josepa Ventura, filla de pares incògnits. Filles seves:

X.2.1. Gràcia *Paula Josepa* Comas Ventura, nascuda el 14-3-1867¹¹⁰ i batejada el dia 17. Foren padrins Salvador Rovira, pagès i Gràcia Rovira, viuda de Josep Comas.

X.2.2. Josepa Comas Ventura, nascuda vers 1870. Es va casar el 10-7-1896¹¹¹ amb Isidre Iglesias Damunt, jornaler de Badalona, fill de Josep Iglesias Marcó i Teresa Damunt Pàmies.

X.3. Bartomeu *Pere Joan* Comas Rovira, teixidor, nascut el 29-6-1840¹¹² i batejat l'endemà. Es va casar el 28-8-1870¹¹³ amb Maria Anna Campmany Ribó, filla de Salvador Campmany Duran i Rosa Ribó Rosés. Fill seu:

¹⁰¹ ACCB, Esposalles Oficialat 1792-1794, f.239v

¹⁰² ACCB, Esposalles oficialat 177/302

¹⁰³ APSMB, B9/126

¹⁰⁴ ACCB, Esposalles Oficialat 187/4

¹⁰⁵ APSMB, B9/16

¹⁰⁶ ACCB, Esposalles oficialat 187/147v

¹⁰⁷ APSMB, O12/53

¹⁰⁸ APSMB, O17/238

¹⁰⁹ APSMB, B11/175

¹¹⁰ APSMB, B18/48

¹¹¹ APSMB, M11/101

¹¹² APSMB, B11/386

¹¹³ APSMB, M8/237;

- X.3.1. Ramon *Josep Gaspar* Comas Campmany, nascut el 12-2-1871¹¹⁴ i batejat el dia 19. Foren padrins Ramon Comas, teixidor i l'àvia paterna.
- X.4. Ramon *Sebastià Josep* Comas Rovira, nascut el 27-11-1843¹¹⁵ i batejat el dia 28. Fou padrí l'avi patern.
- X.5. Ramon *Anton Narcís* Comas Rovira, nascut el 13-6-1847¹¹⁶ i batejat l'endemà. Fou padrí l'avi matern. Es va casar el 19-1-1871¹¹⁷ amb amb Joana Ribó Vallès, filla de Josep Ribó Vives i Marianna Vallès Guitart. Va morir als seixanta-quatre anys, el 24-2-1912¹¹⁸. Fills seus:
- X.5.1. Joan Comas Ribó, forner, nascut vers 1871. Es va casar el 4-8-1897¹¹⁹ amb Narcisa Massons Casals, filla de Joan Massans Enrich i Dolors Casals Cabanellas.
- X.5.2. Ramon *Lluís Miquel* Comas Ribó, nascut el 10-8-1873¹²⁰ i batejat el dia 15. Fou padrina l'àvia materna. Es va casar el 22-4-1899¹²¹ amb Irene Matosas Bogatell, filla de Francesc i Joaquina. En segones nocces, es tornaria a casar el 27-7-1924 amb Dolors Riera Solà.
- X.5.3. Engràcia *Dolors Lluïsa* Comas Ribó, nascuda el 28-5-1878¹²² i batejada el dia 30. Li foren padrins Josep Ribó, solter, teixidor i Maria Anna Comas, casada. Es va casar el 9-2-1900¹²³ amb Joan Cubí Botey, jornaler de Badalona, fill de Rafel i Francesca.
- X.5.4. Teresa *Maria Anna Josepa* Comas Ribó, nascuda el 19-2-1883¹²⁴ i batejada el dia 21. Foren padrins Joan Comas Ribó, solter i Josepa Vallès de Comas. Va morir amb un any d'edat, el 19-6-1884¹²⁵.
- X.5.5. Josep *Lluís Miquel* Comas Ribó, nascut el 31-3-1888¹²⁶ i batejat el 8 d'abril. Foren padrins Joan Comas Ribó, solter, forner i l'àvia materna. Va morir el mes següent, el dia 28 d'abril¹²⁷.

¹¹⁴ APSMB, B19/7

¹¹⁵ APSMB, B12/151

¹¹⁶ APSMB, B12/451

¹¹⁷ APSMB, M8/245

¹¹⁸ APSMB, O22/34

¹¹⁹ APSMB, M11/127v

¹²⁰ APSMB, B19/170

¹²¹ APSMB, M11/182v

¹²² APSMB, B20/158

¹²³ APSMB, M11/225v

¹²⁴ APSMB, B21/113

¹²⁵ APSMB, O17/238

¹²⁶ APSMB, B22/18

¹²⁷ APSMB, O17/101

Línia B- Els COMAS pescadors

Comencem aquesta nissaga de pescadors amb:

- I. **Ramon Comas**, pescador, nascut vers 1725. De moment n'ignorem la seva procedència ni filiació, ni si tenia cap vincle de parentiu amb els altres Comes badalonins de l'època. Per això i, fins que no puguem escatir-ne l'origen, el posem com a cap de la línia B, que anomenem "els pescadors". Es va casar el 3-6-1747¹²⁸ amb **Paula Ribet**, de qui tampoc sabem de qui era filla. Fill d'aquest matrimoni:
- II. **Josep Comas Ribet**, pescador de Badalona, nascut vers 1748. Es va casar el 5-8-1770¹²⁹ amb **Maria Puig Rovira**, filla de Josep i Maria. Fill seu:
- III. **Ramon Comas Puig**, àlies "en Banuset", pescador de Badalona, nascut vers 1778. Es va casar el 9-11-1803¹³⁰ amb **Maria Antònia Costa Fàbregas**, de Badalona, filla de Jeroni Costa Camprubí i Antònia Fàbregas Illa. Fills seus foren:
 - III.1. Pere Comas Costa, pescador, nascut vers 1804. Es va casar el 8-5-1837¹³¹ amb Josepa Cairó Umbert, de Badalona, filla de Jaume Cairó Riquer i Rosa Umbert Campmany. Vivien al carrer de la Granota. Fills seus:
 - III.1.1. Rosa *Josepa Narcisa* Comas Cairó, nascuda i batejada el 9-11-1837¹³². Li fou padrina l'àvia materna. Es va casar el 1859 amb Salvador Sabaté Grangé, pescador de Badalona, fill de Josep Sabaté Santilari i Cecília Grangé Majó.
 - III.1.2. Pere *Jaume Josep* Comas Cairó, nascut i batejat el 25-4-1840¹³³. Foren padrins l'avi matern i Agustina Cairó, muller de Salvador Hospital.
 - III.1.3. Ramon *Jaume Josep* Comas Cairó, nascut i batejat el 18-4-1842¹³⁴. Li foren padrins Joan Cairó, pescador i Maria Comas, muller de Salvador Sitjar. Va morir als seixanta-set anys, el 31-7-1909¹³⁵.
 - III.1.4. Joan *Francesc Josep* Comas Cairó, nascut i batejat el 18-4-1842¹³⁶, germà bessó de Ramon. Li foren padrins Joan Cairó, pescador i Maria Carme Cairó, muller de Francesc Canals, pescador.
 - III.1.5. Maria Anna *Josepa* Comas Cairó, nascuda el 26-1-1845¹³⁷ i batejada l'endemà. Li fou padrina Maria Anna Cairó, muller de Pau Vidal, pescador. Es va casar el 1868 amb Francesc Camps Permanyer. Va morir als seixanta-dos anys, el 23-6-1907¹³⁸.

¹²⁸ ACCB, Esposalles Oficialat 136/72

¹²⁹ ACCB, Esposalles oficialat 149/27

¹³⁰ ACCB, Esposalles oficialat 166/223

¹³¹ ACCB, Esposalles Oficialat 189/3

¹³² APSMB, B11/157

¹³³ APSMB, B11/371

¹³⁴ APSMB, B12/21

¹³⁵ APSMB, O21/205v

¹³⁶ APSMB, B12/21

¹³⁷ APSMB, B12/248

¹³⁸ APSMB, O21/113

- III.1.6. Jaume *Agustí Josep Oriol* Comas Cairó, nascut i batejat el 22-3-1847¹³⁹. Li fou padrina Agustina Cairó, muller de Salvador Hospital. Va morir solter als cinquanta-nou anys, el 30-5-1906¹⁴⁰.
- III.1.7. Dolors *Lluïsa Agustina* Comas Cairó, nascuda el 26-3-1851¹⁴¹ i batejada l'endemà. Li fou padrina, Agustina Cairó, viuda. Va morir soltera als quaranta-cins anys, el 15-3-1897¹⁴².
- III.1.8. Maria Carme *Teresa Dominga* Comas Cairó, nascuda l'11-7-1854¹⁴³. Foren padrins Francesc Canals, pescador i Francesca Hospital, soltera.
- III.2. Josep *Anton* Comas Costa, nascut el 22-3-1811¹⁴⁴ i batejat l'endemà. Foren padrins Climent Costa, pescador i Maria Canyes, donzella, filla de Jaume Canyes.
- III.3. Maria *Antiga Francesca* Comas Costa, nascuda i batejada el 14-2-1814¹⁴⁵. Foren padrins Josep Costa, pescador i Maria, muller d'Isidre Camps. Es va casar el 27-6-1837¹⁴⁶ amb Salvador Sitjar Pallach, pescador, fill d'Agustí Sitjar Codina i Cecília Pallach Batlle. Maria va testar el 15-7-1845¹⁴⁷ i féu hereu al seu marit.
- III.4. Isidre *Joaquim Francesc* Comas Costa, àlies Patet, mariner, nascut i batejat el 3-3-1817¹⁴⁸. Foren padrins Isidre Camps, pescador i Maria, muller d'Anton Costa. Es va casar el 19-7-1841¹⁴⁹ amb Teresa Bigas Teixidor, de Badalona, filla de Pere Joan Bigas Colomer i Paula Teixidor.
- III.5. **Climent**, que segueix
- III.6. Victòria *Madrone Rosa* Comas Costa, nascuda i batejada el 22-12-1823¹⁵⁰. Foren padrins Anton Costa i Maria Rosa CostCa.
- IV. **Climent Ramon Pere Comas Costa**, pescador, nascut el 6-1-1821¹⁵¹ i batejat l'endemà. Foren padrins Climent Costa i Esperança Hospital. Es va casar el amb **Eulàlia Marimon Vidal**, de Badalona, filla de Jaume i Maria. Va morir als quaranta-tres anys, ofegat en el naufragi del llaut Verge del Carme, del dia 12 de febrer de 1864¹⁵². Fills seus:
- IV.1. Climent *Jaume Joaquim* Comas Marimon, nascut el 7-4-1848¹⁵³ i batejat l'endemà. Foren padrins l'avi patern i l'àvia materna. Va morir solter als seixanta-vuit anys, el 22-5-1916¹⁵⁴.
- IV.2. Jaume *Ramon Narcís* Comas Marimon, nascut i batejat el 13-4-1851¹⁵⁵. Fou el seu padrí l'avi matern.
- IV.3. **Ramon**, que segueix

¹³⁹ APSMB, B12/433

¹⁴⁰ APSMB, 021/70

¹⁴¹ APSMB, B13a/266

¹⁴² APSMB, 019/227v

¹⁴³ APSMB, B13b/6v

¹⁴⁴ APSMB, B9/154

¹⁴⁵ APSMB, B9/236

¹⁴⁶ ACCB, Esposalles Oficialat 189/23

¹⁴⁷ AHPB, 1295/3 Notari Josep Casas Alvarez

¹⁴⁸ APSMB, B9/342

¹⁴⁹ ACCB, Esposalles Oficialat 190/319

¹⁵⁰ APSMB, B9/573

¹⁵¹ APSMB, B9/452

¹⁵² APSMB, 014/56

¹⁵³ APSMB, B12/519

¹⁵⁴ APSMB, 022/246

¹⁵⁵ APSMB, B13a/275

IV.4. Josep *Jaume Lluís* Comas Marimon, pescador, nascut el 12-2-1858¹⁵⁶ i batejat l'endemà. Foren padrins Jeroni Costa, pescador i l'àvia materna. Es va casar amb Margarida Fontrodona Duran, de Badalona, filla d'Antoni i Isabel. Va morir als cinquanta-sis anys, el 31-10-1914¹⁵⁷. Fills seus:

IV.4.1. Rossend Joan Manel Comas Fontrodona, pescador, nascut el 3-8-1894 i batejat el dia set. Foren padrins Rossend Fontrodona Duran, pescador i Maria Fontrodona Duran, soltera.

IV.5. Maria *Antònia Josepa* Comas Marimon, nascuda l'1-6-1861¹⁵⁸ i batejada l'endemà. Foren padrins Josep Mariner, solter, paleta i Magdalena Vidal, soltera.

V. **Ramon Josep Domingo Comas Marimon**, pescador, nascut el 17-8-1854¹⁵⁹ i batejat l'endemà. Li fou padrina l'àvia materna. Es va casar el 8-1-1881¹⁶⁰ a Sant Josep de Badalona, amb **Maria Teixidor Grau**, filla de Simó i Agnès. Vivien al carrer de Sant Isidre, número 60. Fills seus:

V.1. Simó Comas Teixidor, nascut vers 1881.

V.2. Carme Comas Teixidor, nascuda vers 1883.

V.3. **Climent**, que segueix.

V.4. Joaquim Comas Teixidor, nascut vers 1886.

V.5. Pere Comas Teixidor, nascut vers 1888.

V.6. Joaquina Comas Teixidor, nascuda vers 1889.

V.7. Madrina Comas Teixidor, nascuda vers 1893.

V.8. Josep Comas Teixidor, nascut vers 1896.

V.9. Ramon Comas Teixidor, nascut vers 1898.

V.10. Agnès Comas teixidor, nascuda vers 1903.

VI. **Climent Comas Teixidor**, ferrer, nascut vers 1884 i casat el 5-3-1911¹⁶¹ amb **Maria de Tura Ferrer Franch**, filla de Joan i Joana. Fill seu:

VII. **Ramon Joan Joaquim Comas Ferrer**, nascut el 31-12-1911¹⁶² i batejat el dia sis de gener del 1912. Foren padrins l'avi patern i l'àvia materna.

¹⁵⁶ APSMB, B14/164

¹⁵⁷ APSMB, O22/151v

¹⁵⁸ APSMB, B16/106

¹⁵⁹ APSMB, B13b/14

¹⁶⁰ ACCB, Esposalles Oficialat 1881, f.14

¹⁶¹ APSMB, M12/314v

¹⁶² APSMB, B27/371